

Samen snel vooruit

Ondernemers werken gezamenlijk aan nieuw monstersysteem

Plotseling was het er, een plan van de mestdistributeurs om het monsteren van vaste mest heel anders aan te pakken. Een plan dat liefst ook binnen een jaar tot resultaat en monsterlocaties moet leiden. Ambitueus voor een zo diverse groep ondernemers. Om te zien hoe je als ondernemers samen snel tot daden komt, schoof Grondig aan bij één van de wekelijkse vergaderingen.

Stipt om negen uur zit iedereen deze vrijdagochtend in Venlo om tafel. Ondanks de voor sommigen forse afstand kan iedereen kort na negenen de tanden zetten in een stuk vlaai. Dat is inmiddels namelijk de uitdaging voor de gastheer: zorgen dat iedereen met een goed gevulde maag weer huiswaarts gaat. Soms doordat er gewoon nog even eigen gemaakte macaroni wordt gegeten of een broodje warm vlees. Het tekent de sfeer van aanpakken die om de groep hangt, een groep even divers als gedreven. Met één helder doel voor ogen: zorgen dat er een alternatief komt voor de onafhankelijke monsternemer voor vaste mest die in de plannen van het ministerie staat. Daar is iedereen namelijk wel van overtuigd: dat gaat niet werken en zal echt tot grote kosten leiden."

Wat is de ambitie van deze groep? Simpel gezegd snel en adequaat een alternatief plan maken waarbij de sector laat zien dat ze samen de schouders kan zetten onder een beter systeem. Dat laat zien dat transporteurs geen groep zijn die met argusogen moet worden bekeken, maar die de zaken goed wil hebben geregeld. Het idee dat wordt uitgewerkt, is even simpel als doeltreffend: het opzetten van een netwerk van vaste monsterplaatsen, vergelijkbaar met de weegbruggen, waar transporteurs langs kunnen rijden om een vracht

te laten bemonsteren. Gewaarborgd door de aanwezigheid van een onafhankelijk monsternemer of wellicht wel geheel gerobotiseerd.

Het nieuwe systeem moet ook zorgen dat vooral charters zonder de verplichte AGR-GPS blijven rijden. "Dat is bij hen ook nergens voor nodig", stelt Sjef Swinkels. "Ze worden ingehuurd om mest van A naar B te rijden en hebben er geen enkel belang bij om dat niet te doen. Bovendien hebben ze allemaal GPS aan boord, waarmee hun route al perfect te controleren is."

De groep die het plan uitwerkt, is divers. Te gast zijn we deze vrijdag bij Harold Kraaijvanger van Walkro Grondstoffen, een bedrijf dat is gespecialiseerd in het verzamelen en verwerken van vooral paardenmest tot champignonsubstraat. Ook gewone vaste mest gaat er echter af en toe in de vrachtwagens. Andere deelnemers zijn Johan Mostert van Mostert & van de Weg, Jan Bakker van Jan Bakker Mesthandel, Sjef Swinkels van Eraspo en Ad van Schijndel van Orgafert. Geflankeerd wordt het geheel door Hans Verkerk, secretaris van de sectie Mest-distributie van CUMELA Nederland. Opvallend aan de groep is niet alleen de diversiteit, maar vooral het feit dat een aantal leden daarvan slechts zeer beperkt te maken heeft met de bemonstering van de dikke fractie waar het nu om gaat. Toch

De initiatiefgroep, met van links naar rechts, Hans Verkerk, Jan Bakker, Sjef Swinkels, Ad van Schijndel, Johan Mostert en Harold Kraaijvanger.

beseffen ze allemaal dat dit punt voor allemaal van belang is. "We krijgen nu als branche de zwartepiet voor alle mestfraude. Daar moeten we van af en dus moeten we zorgen dat we zelf met initiatieven komen", zegt Kraaijvanger. Breed gedragen wordt ook de overtuiging dat het laten bemonsteren door een onafhankelijk monsternemer niet beperkt zal blijven tot de dikke fractie. "Als dat eenmaal draait - en dat horen we ook bij het ministerie - komt de rest van de mest er vanzelf bij." Na de opening is het tijd voor het huiswerk dat alle deelnemers keurig in de gestelde week hebben gedaan. De twee zuidelijke partijen tonen hun wegenkaart met daarop de plaatsen waar straks een monsterplaats kan worden ingericht. Even is er discussie over de plaats ver weg of dicht bij de snelweg, maar met hun kennis van het gebied en de aanwezige bedrijven kunnen ze simpel uitleggen waarom juist op deze plek van de landkaart de rode stippen zijn gezet. Precies zo gaat het voor het gebied boven de grote rivieren. Ook daar zijn de snelwegen bekeken, de meststromen in kaart gebracht en de locaties benoemd. Bij het over elkaar leggen zijn er de witte vlekken. Waarom is er niets in het Westen en waarom liggen er daar twee dicht bij elkaar? Praktisch en pragmatisch wordt ook daar een oplossing gevonden.

Na de locatiekeuze is het tijd voor de exploitatie, het huiswerk van Harold Kraaijvanger. Op het moderne digitale presentatiebord krijgt iedereen de berekening voorgezet. Met de kosten voor de installatie, de huur van het terrein, het onderhoud en de vergoeding voor rente, kortom alles wat hoort bij de exploitatie. Goed voor een nieuwe en vooral open discussie tussen de deelnemers: horen zaken bij de exploitatiekosten of horen de kosten ervan bij de boer die de mest moet afvoeren? Opvallend is de rol die sommigen spelen door even in de huid van de andere partij te kruipen; even een tegenvraag vanuit een ander perspectief. Goed voor de discussie en goed voor de helderheid. En telkens is het weer kijken naar het eindresultaat: wat betekent het voor de kostprijs, hoe kun je zorgen dat je alternatief het monsternemen niet veel duurder maakt?

Als daarover overeenstemming is, kan het verder. Sommige distributeurs geven aan wel eens te kijken of de geraamde kosten voor een installatie haalbaar zijn. Anderen zoeken naar de hoeveelheid geld die nodig is om op korte termijn installaties te bouwen. Het levert pittige discussies op, maar wel met op het eind overeenstemming. Als er namelijk één ding duidelijk is, dan is het wel dat er gezamenlijk moet worden doorgevoerd om snel het gewenste doel te bereiken.

IJZERSTERK
naar morgen
cumela.nl

"WIJ WILLEN LATEN ZIEN DAT WE EEN GROEP ONDERNEMERS ZIJN DIE HET GOED GEREGLD WILLEN HEBBEN."

De laatste vraag die op tafel blijft liggen, is hoe dit goed aan de gehele achterban wordt gepresenteerd en vooral hoe het ministerie te overtuigen is van de haalbaarheid van het plan. Een vraag waar nog geen antwoord op is. De achterban, dat zal wel lukken, denkt iedereen. Eerst is er een klankbordgroep en in januari informatie voor de hele sector. Dan kunnen de plannen er ook wel liggen, denken deze ondernemers, gewend als ze zijn om snel te schakelen en te handelen. Maar hoe breng je dat over bij de ambtelijke wereld? Hoe laat je daar zien dat je als sector een systeem wilt dat breed wordt geaccepteerd en fraude voorkomt en liefst onmogelijk maakt? Dat is de uitdaging voor de eerste maanden van 2016, want die monsterplaatsen komen er wel. Maar hoe zorg je dat ze wettelijk geborgd zijn? De uitdaging die net iets minder snel gaat dan ondernemers willen en denken. Al zijn ze er van overtuigd dat ze er niet omheen kunnen, want hoe kun je als overheid iets weigeren dat de sector zelf aanbiedt. Alleen: hoe laat je de ambtelijke molens net zo snel draaien als deze ondernemers?

TEKST EN FOTO: Toon van der Stok

